

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm002942

Dane szczegółowe

Właściciel: **ryszardpe**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **II Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **b.d.**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **SYRENA**
Wytwórca: **GRABSKI Br. (Łódź)**
Średnica: **brak danych**
Typ uszka: **b.d.**
Rant: **●-|-**
Profil: **((- dwuwarstwowy, wypukło-wklęsły**

Występujące elementy

- granat
- siekiera

Przeznaczenie

- straży pożarnej

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-26 14:19**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.05.23

Opis guzika btrm002942

Polski guzik Straży Pożarnej

© buttonarium.eu

Awers przedstawia nakrapiany gorejący granat umieszczony na tle dwóch skrzyżowanych czekanów, poniżej znajdują się dwa wieńce laurowe, na obrzeżu guzika umieszczono pojedynczy, wypukły rant.

Ciekawostka

Wcześniejsze wersje guzików miały gorejący granat gładki. Wieniec laurowy symbolizuje nagrodę zwycięstwa w równej walce.

Rewers - brak zdjęcia rewersu, ale guzik sygnowany: SYRENA.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik był przeznaczony dla strażaków Straży Pożarnej, ten wzór został wprowadzony przez Radę Naczelną Związku Straży Pożarnych w dniu 26 kwietnia 1930 roku. Guziki z białego metalu były przeznaczone dla strażaków, a z żółtego dla urzędników i Korpusu Technicznego. Guziki tego wzoru obowiązywały do 28 sierpnia 1951 roku, kiedy to Zarządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej, dla Straży Pożarnej wprowadzono guziki wzoru wojskowego, koloru srebrno-oksydowanego. Ponownie ten wzór guzika przywrócono w Straży Pożarnej rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 września 1992 roku. Ten guzik pochodzi z lat końca 30-tych XX wieku.

Źródła

- Podobne guziki na stronie [Buttonarium Polska](http://Buttonarium.Polska)
- [Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014](#)
- [Wikipedia.pl - Muzeum Pożarnictwa w Przeworsku](#)
- [Wikipedia.pl - Straż pożarna](#)
- [Wikipedia.pl - Warszawska Straż Ogniowa](#)
- www.muzeum.przeworsk.pl - Pożarnictwo
- www.straz.gov.pl - Historia Straży Pożarnej

Wytwórca: GRABSKI Br. (Łódź)

Bronisław Grabski (1891-1969), w 1921 roku założył zakłady przemysłowe produkujące m.in. guziki. Zakłady te mieściły się w Łodzi na ul. Zakątnej 59/61. Grabski był jednym z głównych producentów guzików dla Wojska Polskiego w okresie II Rzeczypospolitej (ok. 40 mln. szt.), artykułów strzeleckich, wyszkoleniowych, sprzętu do konserwacji broni, artykułów grawerskich (odznaki), artykułów fibrowych i skórzanych, hafciarskich i pasmanteryjnych oraz wszelkiego ekwipunku mundurowego i taborowego.

Ciekawostki

- W *Spisie abonentów Sieci telefonicznych Państwowych i Koncesjonowanych w Polsce (z wyjątkiem m. st. Warszawy) na 1939 r.*^[1], na stronie 946 podano adresy i numery telefonów Bronisława Grabskiego:
 - do zakładu: ul. Pogonowskiego 59/61, tel. 1 38 53
 - mieszkania: ul. Kopernika 6, tel. 1 61 83^[2].
- W 1936 roku zmieniono nazwę ulicy z Zakątnej na ulicę kapitana Stefana Pogonowskiego^[3] - bohatera wojny polsko-radzieckiej 1920 roku. W 1945 roku, z powodów politycznych, musiano powrócić do nazwy Zakątna, ale za to w 1993 roku ponownie przywrócono nazwę kpt. Pogonowskiego^[4].
- Oprócz sygnatur, na rewersie pojawiał się niekiedy rok produkcji (poniżej uszka), czasami był to pełny rok (np. 1934), a czasami tylko dwie ostatnie cyfry (np. 39). Powyżej uszka umieszczano kolejny numer matrycy - najczęściej w lustrzanym odbiciu.
- Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Miejskiej Komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw na m. Łódź z dnia 25 października 1946 r. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Zarządu Miejskiego w Łodzi Nr. 10, poz. V. z dnia 18 grudnia 1946 r. zakłady Bronisława Grabskiego przeszły na własność państwa^[5], po jakimś czasie przemianowano je na Łódzkie Zakłady Przemysłu Guzikarsko-Galanteryjnego. Początkowo używano starych matryc rewersów, co za tym idzie na guzikach widniały jeszcze sygnatury Grabskiego, później zmieniono sygnatury na ŁZG wraz z kolejnym numerem matrycy - najczęściej w lustrzanym odbiciu (patrz: **ŁZG**)

Źródła

- ^[1][Spis abonentów Sieci telefonicznych Państwowych i Koncesjonowanych w Polsce \(z wyjątkiem m. st. Warszawy\) na 1939 r.](#)
- ^[2][Pozycja ^{\[1\]} - strona 946](#)
- ^[3][Wikipedia.pl - Stefan Pogonowski](#)
- ^[4][Wikipedia.pl - Polesie \(dzielnica Łodzi\)](#)
- ^[5][MONITOR POLSKI. Dziennik urzędowy RP. Warszawa, dnia 30 kwietnia 1948 r. - strona 6, pozycja 246](#)
- [Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988](#)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:38**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.05.23